

109. Møde.

Mandag den 18. Marts Kl. 3 $\frac{1}{2}$.

Formanden: Ved Skrivelse af Dags Dato oversender Landstingets Formand:

Forslag til Lov om forskellige Privatbaneanlæg, hvilket Lovforslag er vedtaget af Landstinget, med Anmodning om, at Lovforslaget maa blive Folketinget forelagt. Dette sker herved.

Eksemplarer er omdelte.

Udvalget angaaende Forslag til Lov om Udnyttelse af Vandkraften i Gudena, hvortil er henvist Forslag til Lov om Udnyttelse af Vandkraften i offentlige Vandløb ved Anlæg af Elektricitetsværker, har afgivet Betænkning over sidstnævnte Lovforslag.

Eksemplarer vil senere blive omdelt.

Udenfor Dagsordenen giver jeg Ordet til Konseilspræsidenten, for at han kan fremsætte det i Tingets første Møde i Dag anmeldte Lovforslag.

Konseilspræsidenten (Zahle): I Slutningen af Februar Maaned indkom til Landbrugsministeriet et Andragende fra Formanden for de samvirkende Husmandsforeninger, R. J. Vandmann, som paa Bestyrelsens Vegne androg om, at der maatte blive ydet 5 Mill. Kr. til Driftslaan til trængende Husmænd. Dette Andragende begrundedes ved den haarde Maade, hvorpaa Krigsøkonomien har ramt Husmændene, og de store Vanskeligheder, den har skabt for mange af dem. Ministeriet maatte finde det rigtigt at imødekomme Andragendet, og Landbrugsministeriet beskæftigede sig derefter med Sagen og udarbejdede et Lovforslag desangaaende. Da det imidlertid kom til Behandling i et samlet Ministermøde, blev vi i Ministeriet klare over, at det ikke vilde være rigtigt at imødekomme dette Andragende isoleret, men at lige saa fuldt som Husmændene

burde have en saadan Hjælp, for saa vidt de trængte til den, burde ogsaa mindre erhvervsdrivende indenfor Haandværk og Handel have Adgang til en lignende Hjælp. Der er saa gentagne Gange blevet forhandlet med Finansudvalget om denne Sag, og som det vil være ærede Medlemmer bekendt, har jeg stillet Ændringsforslag til Finanslovsforslagets § 26 om at bevilge 10 Mill. Kr. til Driftslaan til mindre erhvervsdrivende indenfor Landbrug, Haandværk og Handel. Imidlertid har der været Opposition imod, at denne Sag blev fremmet gennem en Bevilling paa Finansloven, og skønt jeg i og for sig maatte anse det for den mest farbare Vej, fordi Sagen naturligt og ligefrem løstes ved, at der blev givet en Bevilling paa 10 Mill. Kr. og det blev overladt til Administrationen nærmere at fastsætte Betingelserne for at faa Adgang til Laan af disse Midler, har jeg dog ikke villet modsætte mig, at Sagen blev ordnet paa anden Maade, naar der maatte kunne opnaas Enighed derom, idet Formaålet var at skaffe disse mindre næringsdrivende Adgang til at faa et saadant Driftslaan, medens Maaden maatte siges at være underordnet, naturligvis naar den var retskaffen. Jeg har derfor gerne imødekommet det Ønske, som er blevet fremsat, om, at Sagen skulde fremmes ved særlig Lov. Jeg skal da nu tillade mig at fremsætte Lovforslag desangaaende og skal, naar om lidt Finanslovsforslaget kommer til Behandling, som Følge deraf tage det af mig stillede Ændringsforslag til § 26 tilbage.

Det Lovforslag, jeg skal have den Ære at fremsætte og anbefale til det høje Ting, gaar ud paa, at der til Udredelse af Driftslaan paa højst 500 Kr. i Finansaaret 1918—19 kan anvendes et Beløb af 10 Mill. Kr. Adgang til at faa Del i disse Laan har Jordbrugere, der driver en Ejendom, hvis Ejendomsskyld ikke overstiger 15,000 Kr., samt mindre erhvervsdrivende indenfor Handel og Haandværk, saavel i Byen som paa Landet. Det drejer sig altsaa om Laan til mindre Jordbrugere, ikke alene Ejere, men ogsaa Lejere og Fæstere af Huse, hvis Ejendomsskyld ikke overstiger 15,000 Kr. Disse Driftslaan skal ydes rente- og afdragsfrit i de første 3 Aar og derefter forrentes med 4 pCt. aarlig og